

PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

IŠANKSTINIO TYRIMO ATASKAITA DĖL PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS SOCIALIAI SAUGIOS IR SVEIKOS APLINKOS KŪRIMO PROGRAMOS PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAVIMO

2024 m. balandžio 12 d. Nr. IV- 4
Plungė

SANTRAUKA

Išankstinio tyrimo svarba

Socialiai saugios ir sveikos aplinkos kūrimo programos atskirų priemonių įgyvendinimo išankstinio tyrimo procedūros veiklos auditui suplanuoti ir atlikti, buvo planuotos Kontrolės ir audito tarnybos 2023 metų veiklos plane.

Atsižvelgdami į tai, kad Plungės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vykdomos funkcijos yra svarbios didžiajai bendruomenės daliai, nes nuo jų tinkamo vykdymo, administravimo bei vykstančių procesų bei paslaugų plėtos krypties priklauso visuomenės pasitenkinimas Savivaldybės vykdomomis funkcijomis, jų plėtra ir pasiekiamumu.

Tyrimo tikslas ir apimtis

Išankstinio tyrimo tikslas, nurodytas Savivaldybės kontrolieriaus įsakyme, - atlikti išankstinį tyrimą Plungės rajono savivaldybės socialiai saugios ir sveikos aplinkos kūrimo programos priemonių įgyvendinimo reglamentavimą Plungės rajono savivaldybės administracijos Socialiniame paramos skyriuje ir įvertinti:

1. Ar pakankamas Socialinio paramos skyriaus vykdomų funkcijų reglamentavimas;
2. Ar pakankami ir tinkami atliekami veiksmai organizuojant socialiai saugios ir sveikos aplinkos kūrimo programos priemones įgyvendinti ir socialines paslaugas teikti;
3. Ar interneto svetainėje apie teikiamas paslaugas, vykdomas priemones pateikta informacija yra aiški ir prieinama Savivaldybės gyventojams.

Tyrimo objektas – Plungės rajono savivaldybės administracijos Socialinio paramos skyriaus vykdomos funkcijos, veiksmai ir informacijos apie skyriaus atliekamas paslaugas ir vykdomas priemones interneto svetainėje aiškumas ir prieinamumas.

Išankstinio tyrimo metu, siekdami nustatyti reikšmingas audituojamos veiklos problemas ir galimą audito poveikį, nagrinėjome teisės aktus ir kitus dokumentus, savivaldybės interneto svetainėje skelbiamą informaciją, Socialinio paramos skyriaus nuostatus, darbuotojų pareigybų aprašymus, veiklos planavimo ir atsiskaitymo už veiklos rezultatus dokumentus, pranešimus vietinėje spaudoje. Parengėme ir pateikėme Klausimynus, nagrinėjome gautus atsakymus, lyginome su informacija, pateikta planuose ir ataskaitose bei Dokumentų valdymo sistemoje registruotais vidaus dokumentais ir teisės aktais.

IŠANKSTINIO TYRIMO REZULTATAI

Socialinės paramos skyriaus vykdomų funkcijų reglamentavimas

Socialinės paramos skyriaus nuostatai patvirtinti Plungės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu¹. Nuostatuose nurodyti svarbiausi Skyriaus veiklos uždaviniai:

- 9.1. užtikrinti valstybės ir savivaldybės socialinės politikos įgyvendinimą, Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymų, Savivaldybės tarybos sprendimų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių socialinę paramą, vykdymą;
- 9.2. analizuoti socialinės paramos poreikį bei galimybes, planuoti ir organizuoti socialinę paramą, ją koordinuoti ir kontroliuoti;
- 9.3. plėtoti Savivaldybės ir nevyriausybių organizacijų bendradarbiavimą bei partnerystę socialinių paslaugų teikimo srityje.

Skyriaus vykdomos funkcijos yra svarbios didžiajai visuomenės daliai, nes nuo jų tinkamo vykdymo, administravimo bei vykstančių procesų bei paslaugų plėtros krypčių priklauso visuomenės pasitenkinimas Savivaldybės vykdomomis funkcijomis, jų plėtra ir pasiekiamumu.

Socialinės paramos skyrius vykdo savarankiškas savivaldybių funkcijas ar dalyvauja jas administruojant:

- socialinių paslaugų teikimo užtikrinimas planuojant ir organizuojant socialines paslaugas, kontroliuojant bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę, taip pat socialinių paslaugų įstaigų steigimas ir išlaikymas;
- socialinės pašalpos ir kompensacijų, nustatytų Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, teikimas;
- dalyvavimas vykdant vaiko teisių apsaugą, prevencinės pagalbos vaikui ir šeimai organizavimo, socialinių, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigų bei kitų įstaigų teikiamų paslaugų koordinavimo užtikrinimas.

Skyrius vykdo valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas:

- socialinių išmokų ir kompensacijų, išskyrus socialinę pašalpą ir kompensacijas, nustatytas Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, skaičiavimas ir mokėjimas;
- mokinių nemokamo maitinimo savivaldybės įsteigtose mokyklose ir savivaldybės teritorijoje įsteigtose nevalstybinėse mokyklose administravimas ir nepasiturinčių šeimų mokinių, deklaravusių gyvenamąją vietą arba gyvenančių tos savivaldybės teritorijoje, aprūpinimo mokinio reikmenimis administravimas;
- dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones ir gyventojų užimtumo programas;
- socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas;
- neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo užtikrinimas.

Skyriaus vykdomos funkcijos nurodytos nuostatų 10 punkte. Išnagrinėjome Skyriaus darbuotojų pateiktus atsakymus į Klausimynus pagal atskiras nuostatuose nurodytas funkcijas.

Susipažinus su pateiktais atsakymais į Klausimyno dėl Socialinės paramos skyriaus nuostatuose nurodytų funkcijų vykdymo klausimus apie vykdomas skyriaus funkcijas, nustatėme, kad ne visos skyriaus nuostatuose nurodytos funkcijos yra vykdomos dėl pasikeitusių teisės aktų. Skyrius nuo 2022-07-01 nebeatlieka nuostatų 10.7.6. p. ir 10.7.7. p. nurodytų funkcijų, t. y. nebepriima asmenų, norinčių tapti vaiko globėju (rūpintoju) ar tėviu, prašymų ir sutikimų, reikalingų pradiniam įvertinimui atlikti ir nebepersiuočia parengtų dokumentų Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos teritoriniam skyriui.

Skyriaus nuostatuose 10.4. punkte yra įrašyta kad, „leidžia įsakymus Skyriaus veiklos klausimais“. Skyrius, kaip ir kiti Savivaldybės administracijos skyriai, savo kompetencijos klausimais rengia Plungės rajono savivaldybės tarybos sprendimų, mero potvarkių, administracijos direktoriaus įsakymų projektus, o neleidžia įsakymų, todėl 10.4. punkte nurodyta funkcija nuostatuose turėtų būti panaikinta ar pakeista.

Pasiūlymai išnagrinėjus gautus atsakymus į pateiktus klausimus:

Skyrius nuo 2022-07-01 nebeatlieka 10.7.6. p. ir 10.7.7. nurodytų funkcijų, todėl siūlome šias funkcijas išbraukti iš Skyriaus nuostatų.

Skyrius neleidžia įsakymų Skyriaus veiklos klausimais, rengia Plungės rajono savivaldybės tarybos sprendimų, mero potvarkių, administracijos direktoriaus įsakymų projektus

Rekomendacija:

¹ Plungės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-11-25 įsakymas Nr. DE-1369 „Dėl Plungės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus nuostatų patvirtinimo“

Siekiant, kad nuostatuose būtų įrašytos tik tos funkcijos, kurias vykdo Skyriaus darbuotojai, siūlome peržiūrėti nuostatuose nurodytas funkcijas ir nustacius, kad funkcijos nebevykdomos pasikeitus teisei bazei ar kitoms aplinkybėms, teikti tvirtinti patikslintus nuostatus.

Lėšų, skirtų darbo užmokesčiui, planavimo ir naudojimo vertinimas

Išankstinio tyrimo metus susipažinome su DVS Kontora registruotais teisės aktais dėl darbo užmokesčio nustatymo, valdymo išlaidų, skirtų darbo užmokesčiui skirtoms lėšoms planuoti ir mokėti, ir Savivaldybės administracijos pateiktais audito procedūroms darbuotojų ir valstybės tarnautojų prašymais skirti priemokas, priedus ar vienkartinės išmokas prie darbo užmokesčio, nustatėme atvejų, kai iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų, skirtų socialinėms paslaugoms finansuoti, savivaldybės biudžetams, bei valstybės biudžeto lėšų, skirtų tikslinėms kompensacijoms mokėti ir administruoti ir savivaldybių administracijoms dalyvauti vertinant asmens savarankiškumą kasdienėje veikloje, socialinėms pašalpoms ir kompensacijoms mokėti, siūloma skirti vienkartinės išmokas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojams, neatliekantiems socialinės paramos administravimo funkcijų, susijusių su socialinių pašalpų ar kompensacijų skyrimu, skaičiavimu ar mokėjimu.

Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojams ir darbuotojams dirbantiems pagal darbo sutartis darbo užmokesčiui lėšos planuojamos vadovaujantis Buhalterinės apskaitos skyriaus pateiktais Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojams ir darbuotojams dirbantiems pagal darbo sutartis prognozuojamais atlyginimais su priedais einamųjų metų gruodžio 1 d., įvertinus Juridinio ir personalo administravimo skyriaus pateiktus valstybės tarnautojų priedų už stažą pasikeitimus kitais metais. Tai reglamentuota Plungės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. DE-929 „Dėl Plungės rajono savivaldybės biudžeto projekto rengimo tvarkos patvirtinimo“ patvirtintoje Plungės rajono savivaldybės biudžeto projekto rengimo tvarkoje.

Susipažinus su Savivaldybės administracijos parengtais darbo užmokesčiui skirtų lėšų apskaičiavimo dokumentais, kurie teikiami Finansų ir biudžeto skyriui, vykdant ateinančių metų savivaldybės biudžeto planavimo darbus, nustatyta, kad Socialinės paramos skyriaus darbuotojams darbo užmokesčiui lėšos planuotos atsižvelgiant į gaunamas lėšas valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti bei į valstybės biudžeto specialias tikslines dotacijas, skirtas socialinėms išmokoms, kompensacijoms, socialinei paramai mokiniams, užimtumo didinimo programoms ir socialinėms paslaugoms administruoti.

Pastebėjome, kad socialinių išmokų, tikslinių kompensacijų ir socialinių paslaugų teikimui metų eigoje iš valstybės biudžeto yra skiriama papildomų tikslinių dotacijų, ir iš jų: didinamos lėšos darbo užmokesčiui mokėti. O valstybės tarnautojams ir darbuotojams, atliekantiems socialinės paramos administravimo funkciją, lėšos darbo užmokesčiui yra suplanuotos metų pradžioje. Atkreipiamė dėmesį, kad lėšos, skirtos socialinės paramos administravimui naudojamos ne tik darbo užmokesčiui, bet ir kitoms išlaidoms (ryšių įrangai ar paslaugoms, transporto išlaikymo, kompiuterinės ar programinės įrangos įsigijimui ar išlaikymui ir kt.) finansuoti. Nesant skaičiavimais ar dokumentais pagrįsto papildomų lėšų darbo užmokesčiui poreikio, susidaro galimybė lėšas naudoti vienkartinėms išmokoms ir premijoms mokėti.

Pavyzdys. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu² Nr. A1-695 skyrus Savivaldybei 355,5 tūkst. Eur valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų, skirtų socialinėms paslaugoms finansuoti, Socialinės paramos skyriaus vedėjos prašymu³ Tarybos sprendimu⁴ Savivaldybės administracijai padidintos lėšos darbo užmokesčiui 13,9 tūkst. Eur, o kad lėšų darbo užmokesčiui

² Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. spalio 24 d. įsakymas Nr. A1-695 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. gruodžio 8 d. įsakymo Nr. A1-833 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų, skirtų socialinėms paslaugoms finansuoti, savivaldybių biudžetams 2023 metais paskirstymo savivaldybių administracijoms ir jų panaudojimo tikslo pasiekimo 2023 metais vertinimo kriterijų patvirtinimo“ pakeitimo“

³ Plungės rajono savivaldybės administracijos socialinės paramos skyriaus 2023-10-24 raštas Nr. A20-2607 „Dėl Plungės rajono savivaldybės 2023-2025 metų strateginio veiklos plano ir 2023 metų savivaldybės biudžeto pakeitimo“

⁴ Plungės rajono savivaldybės tarybos 2023 m. spalio 26 d. sprendimas Nr. T1-290

nebuvo per mažai, rodo tai, kad vien tik vienkartinėms piniginėms išmokoms ir premijoms Socialinės paramos skyriaus vedėjos prašymu⁵ ir Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu⁶ buvo skirta 24,05 tūkst. Eur. Prašyme skirti premijas ir išmokas, nėra nurodytų atliktų konkrečių darbų ar atliktų ypatingos svarbos užduočių, o nurodyti teisės aktai, kuriais yra skirtos lėšos atitinkamiems metams atskiroms funkcijoms vykdyti.

Vadovaujantis Socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintu⁷ Valstybės biudžeto lėšų, skirtų specialiosioms tikslinėms dotacijoms socialinėms išmokoms, kompensacijoms, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms administruoti tvarkos aprašu, socialinėms paslaugoms administruoti gali būti skirta iki 3 procentų lėšų suma nuo joms mokėti skirtų lėšų. Atkreipiamė dėmesį į tai, kad socialinės paramos administravimui skirtos lėšos gali ir turėtų būti naudojamos ne tik darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms mokėti, bet ir kitoms išlaidoms apmokėti. Iš socialinėms paslaugoms administruoti 2023 m. skirtų 30,5 tūkst. Eur, kitoms išlaidoms lėšos nebuvo naudotos.

Rekomendacija:

Siekiant racionalaus lėšų naudojimo, siūlome Savivaldybės administracijos vadovybei įsivertinti Valstybės biudžeto lėšų, skirtų specialiosioms tikslinėms dotacijoms socialinėms išmokoms, kompensacijoms, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms administruoti tvarkoje numatytas galimybes ir administravimui skirtas lėšas naudoti ne tik darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms mokėti, bet ir kitoms išlaidoms padengti.

Ar pakankami ir tinkami atliekami veiksmai organizuojant socialiai saugios ir sveikos aplinkos kūrimo programos priemones įgyvendinti ir socialines paslaugas teikti

Socialinės paramos skyrius dalyvauja įgyvendinant Plungės rajono savivaldybės 2023-2025 metų strateginio veiklos plano⁸ Socialiai saugios ir sveikos aplinkos kūrimo programą (programos kodas 004, toliau tekste - 4 programa), koordinatorius yra Socialinės paramos skyriaus vedėja. Programos įgyvendinimo tikslas yra integruoti socialiai pažeidžiamus asmenis į visuomenę, panaudojant efektyvias socialinės paramos priemones. Šia programa įgyvendinami Plungės rajono savivaldybės 2010-2030 metų strateginio plėtros plano⁹ tikslai, tarp jų ir kurti saugesnę socialinę aplinką ir mažinti socialinę atskirtį.

004 Socialiai saugios ir sveikos aplinkos kūrimo programos uždaviniais ir priemonėmis įgyvendinti 2023 m. su patikslinimais patvirtinta¹⁰ 12 202,959 tūkst. Eur asignavimų ir kitų lėšų. Programos pirmojo tikslo – Mažinti socialinę atskirtį vykdant valstybės ir savivaldybės socialinės politikos priemones, pirmajam uždaviniui - Organizuoti ir įgyvendinti valstybės bei savivaldybės teikiamą socialinę paramą Plungės rajono savivaldybėje įgyvendinti, iš numatytų 12-os programos priemonių, skyrius vykdo ir administruoja 10 priemonių, kurių įgyvendinimui skirta 7 595,186 tūkst. Eur asignavimų.

Antrajam uždaviniui – plėtoti socialinės globos ir kitas socialines paslaugas rajono teritorijoje – numatytos 3 priemonės (jų įgyvendinimui skirta 2 010,37 tūkst. Eur), kurias vykdo Plungės socialinių paslaugų centras, Plungės specialiojo ugdymo centras ir Plungės krizių centras.

⁵ Plungės rajono savivaldybės administracijos socialinės paramos skyriaus 2023-10-25 prašymas Nr. AS21-1170 „Dėl valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų“

⁶ Plungės rajono savivaldybės administracijos 2023 m. spalio 31 d. įsakymas Nr. DP-348 „Dėl vienkartinių piniginių išmokų ir premijų skyrimo“

⁷ LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. lapkričio 28 d. įsakymas Nr. A1-387 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, skirtų specialiosioms tikslinėms dotacijoms socialinėms išmokoms, kompensacijoms, socialinei paramai mokiniams, užimtumo didinimo programoms ir socialinėms paslaugoms administruoti, naudojimo ir atsiskaitymo už jų panaudojimą tvarkos aprašo patvirtinimo“

⁸ Plungės rajono savivaldybės tarybos 2023 m. sausio 26 d. sprendimas Nr. T1-2 „Dėl Plungės rajono savivaldybės 2023-2025 metų strateginis veiklos plano patvirtinimo“

⁹ Plungės rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 22 d. sprendimas Nr. T1-281 „Dėl Plungės rajono savivaldybės 2021-2030 metų strateginio plėtros plano patvirtinimo“

¹⁰ Plungės rajono savivaldybės tarybos 2023 m. gruodžio 21 d. sprendimas Nr. T1-323 „Dėl Plungės rajono savivaldybės 2023-2025 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“

Trečiajam uždaviniui – Savivaldybės patvirtintai užimtumo didinimo programai įgyvendinti – skirta 105,7 tūkst. Eur.

Skyrius vykdo kitas valstybės funkcijas, kurioms finansavimą iš valstybės biudžeto skiria Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pagal pasirašytas lėšų gavimo ir naudojimo sutartis. 2023 m. tikslinėms kompensacijoms bei išmokoms vaikams mokėti ir administruoti skirta 11 795,68 tūkst. Eur, iš jų: slaugos ir priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinėms kompensacijoms 3 756,54 tūkst. Eur, išmokoms vaikams – 8 038,84 tūkst. Eur.

Atsižvelgdami į tai, kad asignavimų sumos kasmet didėja, socialinėms pašalpoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinėms paslaugoms, detaliau nagrinėjome Socialinės paramos skyriaus vykdomas priemones šiose srityse.

Piniginės socialinės paramos įstatymo¹¹ 4 str. 2 d. nurodyta: Savivaldybės taryba tvirtina piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašą, kuriame nustato: piniginės socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo tvarką (prašymų-paraiškų priėmimo; trūkstančių dokumentų pateikimo; duomenų apie turtą pateikimo; piniginės socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo; prašymų-paraiškas pateikusių asmenų informavimo apie piniginės socialinės paramos skyrimą ar neskirimą; neteisėtai gautos ar išmokėtos piniginės socialinės paramos išskaičiavimo; paskirtos, bet laiku neatsiimtą piniginės socialinės paramos, taip pat mirus asmeniui, kurio vardu bendrai gyvenantiems asmenims mokama piniginė socialinė parama, arba mirus vienam gyvenančiam asmeniui paskirtos ir iki kito mėnesio po jo mirties neišmokėtos piniginės socialinės paramos išmokėjimo procedūras); pagrindus, kai socialinė parama skiriama kitais šiame įstatyme nenumatytais atvejais (skiriama vienkartinė, tikslinė, periodinė, sąlyginė pašalpa; apmokama skola už būstą; kompensuojamos išlaidos už didesnę karšto ir geriamojo vandens kiekį, negu šiame įstatyme nustatytas normatyvas; kompensuojamos šiame įstatyme nenurodytos būsto išlaikymo išlaidos ir kita) ir kuriems esant ši parama didinama, mažinama, skiriama ne visiems bendrai gyvenantiems asmenims, sustabdoma, nutraukiama ar atnaujinama jos mokėjimas; bendruomeninių organizacijų ir (ar) religinių bendruomenių, ir (ar) religinių bendrijų, ir (ar) kitų nevyriausybinių organizacijų atstovų, ir (ar) gyvenamosios vietovės bendruomenės narių, ir (ar) seniūnaičių, ir (ar) kitų suinteresuotų asmenų pasitelkimo dalyvauti svarstant klausimus dėl piniginės socialinės paramos skyrimo tvarką bei jų teises ir pareigas.

Plungės rajono savivaldybės taryba patvirtino¹² Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams teikimo Plungės rajono savivaldybėje tvarkos aprašą (toliau – Piniginės socialinės paramos Aprašas).

Aprašas reglamentuoja piniginės socialinės paramos, įvertinus nepasiturinčių gyventojų turtą ir pajamas, skyrimo, teikimo ir mokėjimo sąlygas, piniginę socialinę paramą gaunančių asmenų teises ir pareigas, finansavimo šaltinius, kai suaugęs asmuo yra išnaudojęs visas kitų pajamų gavimo galimybes, rūšis, jų dydžius ir teikimo sąlygas bei Savivaldybės administracijos teises ir pareigas, teikiant piniginę socialinę paramą kitais Piniginės socialinės paramos įstatyme nenumatytais atvejais.

Apraše nustatyta, kad piniginė socialinė parama teikiama vykdant savarankiškąją savivaldybės funkciją, kuri finansuojama iš savivaldybės biudžeto lėšų. Socialinei pašalpai, kompensacijoms (būsto šildymo, geriamojo vandens bei karšto vandens išlaidų) ir kreditui, paimtam daugiabučiui namui atnaujinti (modernizuoti), ir palūkanoms mokėti (apmokėti), vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą kompensavimui, vienkartinių, tikslinių ir periodinių pašalpų mokėjimui ir pagalbos pinigams administruoti skiriama iki 20 procentų lėšų suma nuo joms mokėti skirtų lėšų.

Aprašo 20 punkte nurodyta kreipimosi dėl socialinės pašalpos ir kompensacijų skyrimo tvarka, reikiami pateikti dokumentai.

¹¹ Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos įstatymas 2003-07-01 Nr. IX-1675 (aktuali redakcija nuo 2023-10-01)

¹² Plungės rajono savivaldybės tarybos 2020-09-24 sprendimas Nr. T1-189 „Dėl Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams teikimo Plungės rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“

Socialinės paramos skyrius priima Plungės miesto gyventojų prašymus dėl socialinės paramos, kaimo vietovių gyventojai kreipiasi į Plungės rajono savivaldybės administracijos seniūnijas. Piniginės socialinės paramos aprašo 20 punkto 2 papunktyje nurodyta kokią informaciją ir dokumentus privalo pateikti kreipiantis dėl socialinės paramos.

Atrankos būdu patikrinus socialinės išmokos/kompensacijos gavėjų asmens bylas ir jose esančius dokumentus dėl socialinės pašalpos/kompensacijos skyrimo teisingumo ir atitikties teisės aktams, reglamentuojantiems socialinių pašalpų/kompensacijų skyrimą, reikšmingų neatitikimų nenustatyta. Tačiau atkreipiame dėmesį į nustatytus atvejus dėl nesavalaikio gyventojų informavimo apie priimtus sprendimus dėl socialinės pašalpos/kompensacijos skyrimo ar neskyrimo.

Nustatyta atvejų, kad informacija gyventojams apie priimtus sprendimus neskirti būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijų buvo pateikiama po dviejų, trijų ar net ketverių mėnesių nuo sprendimo priėmimo. (Informacija Plungės rajono spaudoje laikraštis „Žemaitis“, 2024-01-26 „Malkinės tuštėja, o kompensacijų nesulaukiama“).

Pagal 2023 m. priimtus (laikotarpiu nuo 2023-10-01 iki 2023-12-31) prašymus, gyventojai dar vis informuojami apie tai, kad neturi teisės į kompensacijas.

Pavyzdys. Raštai, kuriais informuojama apie tai, kad asmuo neturi teisės į būsto šildymo ir karšto vandens išlaidų kompensaciją už laikotarpį 2023-10-01-2023-12-31. 2024-01-31 AS-662, 2024-03-14 raštu Nr. AS-1594, 2024-03-14 Nr. AS-1618, 2024-03-14 Nr. AS-1619. Asmenų prašymai registruoti 2023 m. spalio mėn. 16-17 d.

Informacija apie priimtą sprendimą neskirti šildymo kompensacijos yra ypač aktuali gyventojams, turintiems įsipareigojimų pagal kreditavimo sutartis daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektui įgyvendinti, nes asmenys, neturėdami laiku pateiktos informacijos apie priimtus sprendimus, nesumoka laiku kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti) ir palūkanų, ir jiems, laiku nesumokėjus įmokų, yra skaičiuojami delspinigiai.

Išvados: Socialinės paramos skyrius laiku neinformavo prašymus teikusių gyventojų dėl socialinės paramos - kompensacijoms (būsto šildymo, geriamojo vandens bei karšto vandens išlaidų) ir kreditui, paimtam daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti), ir palūkanoms mokėti (apmokėti).

Rekomendacija: Siekiant, kad gyventojai, teikę prašymus dėl socialinės paramos - kompensacijoms (būsto šildymo, geriamojo vandens bei karšto vandens išlaidų) ir kreditui, paimtam daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti), ir palūkanoms mokėti (apmokėti), būtų laiku informuoti apie socialinės paramos skyrimą ar neskyrimą, siūlome Savivaldybės administracijai išsiaiškinti priežastis ir numatyti vidaus kontrolės procedūras, kurios padėtų laiku teikti informaciją prašymus dėl socialinės paramos teikusiems gyventojams.

Vienartinės, tikslinės ir periodinės pašalpos skiriamos vadovaujantis Savivaldybės tarybos patvirtintu¹³ Vienkartinių, tikslinių ir periodinių pašalpų skyrimo ir mokėjimo Plungės rajono savivaldybėje tvarkos aprašu (toliau – Vienkartinių pašalpų aprašas), siekiant padėti bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui, atsidūrusiam sunkioje materialinėje padėtyje, susidariusioje dėl įvykusios nelaimės, asmens sveikatos sutrikimų, kai nepakanka valstybės teikiamos socialinės paramos. Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas yra dokumentas, patvirtinantis asmens faktinę gyvenamąją vietą, šeimos sudėtį, gaunamas pajamas, daiktų suniokojimo patirtus nuostolius, pašalpos skyrimo būtinumą bei jos išmokėjimo būdus.

Vienartinės pašalpos skiriamos nevertinant pajamų – asmenims sulaukusiems 100 ir daugiau metų sukakties proga seniūnų teikimu.

Vienkartinių pašalpų aprašo 16 p. nurodyta, kad prašymai dėl vienkartinės, tikslinės ir periodinės pašalpos skyrimo registruojami Socialinės paramos skyriuje teisės aktų nustatyta tvarka. Skyriaus nuostatų 10 punkto 21 ir 22 papunkčiuose yra nurodyta, kad gyventojų prašymai bei kiti dokumentai registruojami kompiuterinėse programose „Parama“ ir Socialinės paramos informacinėje

¹³Plungės rajono savivaldybės tarybos 2019 m. kovo 21 d. sprendimas Nr. T1-48

sistemoje (SPIS). Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Savivaldybės administracijos kaimiškose seniūnijose dirbantys socialinio darbo organizatoriai ar socialinių išmokų specialistai neturi prieigos naudotis kompiuterine programa „Parama“.

Rekomendacija: Siekiant efektyvesnio darbo, teikiant socialinę paramą kaimiškose seniūnijose ir Socialinės paramos skyriuje, ieškoti galimybių sudaryti sąlygas seniūnijose naudoti kompiuterinę programą „Parama“.

Stebėtojo teisėmis dalyvavome Vienkartinių, tikslinių ir periodinių pašalpų skyrimo komisijos posėdyje, kurio metu pastebėta, kad Vienkartinių pašalpų apraše yra terminų ir sąvokų, kurių reikšmė negali būti vienareikšmiškai suprantama ir gali sukelti dviprasmybių vertinant komisijos sprendimus ir jų teisėtumą ar atitikimą aprašo atskiriems punkтам: aprašo 9.1. punkte nurodyta, kad „nukentėjus nuo gaisro ar stichinės nelaimės gyvenamajam būstui (namui) ir jame esančiam turtui:

- jei nukentėjo nedidelė dalis gyvenamųjų patalpų ir (ar) namų turto – iki 20 BSI dydžio;
- jei nukentėjo didesnė dalis ar visos gyvenamosios patalpos ir (ar) namų turtas – nuo 21 BSI iki 60 BSI dydžių.“

Kokia dalis turto laikytina nedidele ir kokia dalis laikoma didesne. Siūlytina apibrėžti dydžiais, procentais ar kitais dydžiais, kurie būtų pamatuojami, palyginami, ir nurodyti su kuo lyginsime - su viso turto verte, fiziniiais mato vienetais ar panašiai.

Taip pat neaiškumą kelia 9.1.2. p., kuriame nurodoma: „nukentėjus ūkiniam pastatui ir jame esančiam turtui, kai vidutinės pajamos per mėnesį vienam iš bendrai gyvenančių asmenų neviršija 3 VRP, o vieno gyvenančio asmens pajamos neviršija 4 VRP dydžio per mėnesį, atsižvelgiant į buities tyrimo akte nurodytus nuostolius ir seniūnų ir (ar) specialistų rekomendacijas:

jei nukentėjo nedidelė dalis patalpų ir (ar) namų turto – iki 15 BSI dydžio;

jei nukentėjo didesnė dalis ar visos patalpos ir (ar) ūkinio pastato turtas – nuo 16 BSI iki 40 BSI dydžių.“

Siūlome patikslinti sąvoką „ūkinis pastatas“ ir nurodyti, kaip ji apibrėžiama ir kas į sąvoką įeina. Vadovaujantis Statybos techniniu reglamentu¹⁴ STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ pastatai skirstomi į dvi grupes: gyvenamuosius ir negyvenamuosius pastatus. Negyvenamieji pastatai pagal paskirtį skirstomi į pogrupius, kurių vienas iš 22 pogrupių yra „pagalbinio ūkio paskirties pastatai - sodybų ūkio pastatai, *pagalbinio ūkio pastatai* (tvartai, daržinės, sandėliai, garažai, vasaros virtuvės, dirbtuvės, pirtys, kietojo kuro sandėliai (malkinės) ir panašiai, kurie tarnauja pagrindiniam daiktui“.

Rekomendacija:

Siekiant skaidrumo ir norint išvengti dviprasmybių vertinant ir skiriant vienkartinės pašalpas, siūlome patikslinti Vienkartinių, tikslinių ir periodinių pašalpų skyrimo ir mokėjimo Plungės rajono savivaldybėje tvarkos aprašo sąvokas:

„ūkinis pastatas“ ir nurodyti kas laikoma ūkiniu pastatu, arba pakeisti į tikslesnę sąvoką pagal teisės aktuose ir Statybos techniniame reglamente pateiktus sąvokų apibūdinimus;

„nedidelė dalis“ ir „didesnė dalis“ ir nurodyti, kokia dalis turto laikytina nedidele ir kokia dalis laikoma didesne.

Socialinių paslaugų planavimas

Socialinių paslaugų įstatyme¹⁵ nurodyta, kad Savivaldybė atsako už socialinių paslaugų teikimo savo teritorijos gyventojams užtikrinimą, planuodama ir organizuodama socialines paslaugas, kontroliuodama bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę. Savivaldybė planuodama socialines paslaugas, turi vertinti ir analizuoti gyventojų socialinių paslaugų poreikius; pagal gyventojų poreikius prognozuoti ir nustatyti socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis; vertinti ir nustatyti socialinių paslaugų finansavimo poreikį.

¹⁴ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymas Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ patvirtinimo“

¹⁵ Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas 2006 m. sausio 19 d. Nr. 493, 13 str.

Socialinių paslaugų teikimo mastui ir rūšims pagal gyventojų poreikius nustatyti savivaldybė kasmet sudaro ir tvirtina socialinių paslaugų planą. Socialinių paslaugų planas sudaromas vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinta socialinių paslaugų planavimo metodika.

2023 m. Socialinių paslaugų plane¹⁶ nurodyta, kad Skyrius planuoja realias socialinių paslaugų plėtros apimtis, nustato Savivaldybės socialinių paslaugų sistemos plėtros apimtis.

Išankstinio tyrimo metu, norėdami išsiaiškinti, kaip vykdomas socialinių paslaugų planavimas, ar laikomasi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintos socialinių paslaugų planavimo tvarkos, ar skyrius inicijavo, teikė siūlymus socialines paslaugas teikiančioms įstaigoms atlikti paslaugų gavėjų apklausas, teikėme Socialinės paramos skyriui klausimus, nagrinėjome DVS Kontora vidaus ir susirašinėjimo dokumentus. Nustatėme, kad Skyrius neinicijavo kad socialines paslaugas teikiančios įstaigos atliktų paslaugų gavėjų apklausas. Ši funkcija nebuvo numatyta vidaus teisės aktuose. Savivaldybei turi būti svarbus grįžtamasis ryšys, gyventojai turi būti skatinami įvertinti gaunamų socialinių paslaugų kokybę, pateikti savo pasiūlymus paslaugų poreikiui identifikuoti. Nenustatėme, kad Skyrius būtų inicijavęs apklausas pagal tikslines paslaugų gavėjų grupes. Skyrius informavo, kad tai galima padaryti Savivaldybės internetinėje svetainėje adresu <https://www.plunge.lt/klausimai-atsakymai/>.

Išvada: Skyrius neinicijavo, kad socialines paslaugas teikiančios įstaigos atliktų paslaugų gavėjų apklausas. Ši funkcija nebuvo numatyta teisės aktuose, kuriais buvo numatytas paslaugų akreditavimas.

Rekomendacija: Siekiant gauti įvertinti gyventojų socialinius poreikius ir gauti grįžtamąjį ryšį ir informaciją apie suteiktas paslaugas, siūlome inicijuoti, kad socialines paslaugas teikiančios įstaigos atliktų paslaugų gavėjų apklausas ir pateiktų informaciją socialinių paslaugų planui sudaryti.

Savivaldybės interneto svetainėje pateikta informacija apie gyventojams teikiamas paslaugas, vykdomas priemonės ir skiriamas išmokas yra neaktuali

Savivaldybės administracijos direktorius patvirtino Savivaldybės interneto svetainės administravimo tvarkos aprašą¹⁷, kurio tikslas – nustatyti Svetainės administravimo tvarką, užtikrinti Svetainės veiksmingumą, joje pateikiamos informacijos aktualumą, patikimumą, prieinamumą, paieškos galimybes, reguliarių ir operatyvų informacijos atnaujinimą. Apraše nurodyta, kad svetainė turi atitikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“ patvirtintame Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms apraše išdėstytas Svetainės struktūros, informacijos pateikimo nuostatas, pritaikymo prieinamumo reikalavimus, kitus norminius teisės aktus, susijusius su informacijos skelbimu. Tvarkos aprašo 7 punkte buvo numatyta, kad, svetainės dalys „Aktualu“, „Kuo galime Jums padėti?“, „Naujienos“, „Skelbimai“, „Plungės rajonas“, darbotvarkių ir renginių kalendoriai, „Parodos“ yra sukurtos Svetainės lankytojų patogumui. Šių dalių struktūra nėra griežtai reglamentuota.

Srityje „Kuo galime Jums padėti?“ yra pateikti Savivaldybės teikiamų administracinių paslaugų arba (ir) teikiamų ar administruojamų viešųjų paslaugų aprašymai. Paslaugos suskirstytos pagal gyvenimo atvejus ir aktualumą gyventojams.

Siekiant gerų įstaigų interneto svetainių lankomumo ir vartotojo pasitenkinimo rodiklių, rekomenduojama įstaigų interneto svetainėse informaciją pateikti vadovaujantis trijų pelės paspaudimų taisykle, pagal kurią įstaigos interneto svetainės lankytojas turi rasti ieškomą informaciją trimis pelės paspaudimais. Įstaigos svetainėje turi būti skelbiama tik aktuali informacija.

Pradėjus išankstinio tyrimo audito procedūras ir susipažįstant su Savivaldybės interneto

¹⁶ Plungės rajono savivaldybės tarybos 2023 m. gegužės 18 d. sprendimas Nr. T1-136 „Dėl Plungės rajono savivaldybės 2023 metų socialinių paslaugų planas patvirtinimo“

¹⁷ Plungės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. vasario 10 d. įsakymas Nr. DE-101 „Dėl Plungės rajono savivaldybės interneto svetainės administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

svetainėje pateikta informacija apie teikiamas paslaugas, skiriamas išmokas, nustatė neaktualios informacijos, kurios neatnaujino net ir pasikeitus atsakingiems asmenims seniūnijose¹⁸. Savivaldybės svetainėje, išankstinio tyrimo atlikimo laikotarpiu, informacija apie išmokų dydžius buvo teikiama neaktuali, o galiojusi 2023 metais, o kai kurių paslaugų aprašymuose buvo nurodyti net ir ankstesnių metų bazinių socialinių išmokų ir valstybės remiamų pajamų dydžiai.

[Titulinis / Kuo galime Jums padėti?](#) / [Socialinė parama, išmokos, kompensacijos](#) / Maisto iš intervencinių atsargų teikimas labiausiai nepasiturintiems asmenims.

Teisę gauti ES paramą turi asmenys, kurių vidutinės mėnesio pajamos vienam šeimos nariui neviršija 1,5 VRP dydžio t. y. 187,50 Eur. Jei asmens pajamos vienam šeimos nariui viršija 1,5 VRP dydį, tačiau neviršija 2,5 VRP (t.y. 312,50 Eur.) dydžio per mėnesį, ES parama gali būti skiriama išimties atvejais (vieniems gyvenantiems neįgaliems asmenims, vieniems gyvenantiems pensinio amžiaus asmenims, šeimoms auginančioms 3 ir daugiau mokyklinio amžiaus vaikus, vienam iš tėvų, auginančiam vaikus, asmenims patyrusiems dideles išlaidas dėl gaisro, stichinės nelaimės ir kitais atvejais. Paskutinis atnaujinimas: 2022-08-18 15:17:03

Pakeitimai Savivaldybės interneto svetainėje atlikti ir dalis informacijos atnaujinta tik išankstinio tyrimo metu, tačiau, atkreipiame dėmesį, kad išliko neaktualios informacijos apie išmokų dydžius ar asmenų pajamų dydžius, tenkančius vienam šeimos nariui, kurie aktualūs besiruošiantiems kreiptis dėl socialinės paramos ar socialinių paslaugų.

Pavyzdys:

Titulinio puslapio svetainės dalyje kuo galime Jums padėti? / skiltyje Jūsų vaikas – skelbiama informacija Vienkartinės išmokos vaikui skyrimas ir mokėjimas skelbiama neaktuali informacija apie išmokos dydį.

[Titulinis / Kuo galime Jums padėti?](#) / Jūsų vaikas

Vienkartinės išmokos vaikui skyrimas ir mokėjimas ✓

Kiekvienam gimusiam/įvaikintam vaikui skiriama 11 bazinių socialinių išmokų (1 BSI – 39 Eur, 11 BSI – 429 Eur) dydžio vienkartinė išmoka.

[Paslaugos aprašymas ir užsakymas](#) Paskutinis atnaujinimas: 2024-01-17

Išmokos vaikui skyrimas ir mokėjimas ✓

Kiekvienam vaikui nuo gimimo dienos iki 18 metų ir vyresniam, jeigu jis mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, bet ne ilgiau, iki jam sukaks 21 metai, yra skiriama ir mokama 1,54 bazinės socialinės išmokos (BSI – 39 Eur) dydžio išmoka per mėnesį – (60,06 Eur).

Kiekvienam vaikui nuo gimimo dienos iki 18 metų arba emancipuotam ar susituokusiam nepilnamečiam vaikui, arba vyresniam kaip 18 metų asmeniui, jeigu jis mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, bet ne ilgiau, iki jam sukaks 23 metai, skiriama ir mokama 1,75 bazinės socialinės išmokos (BSI – 49 Eur) dydžio išmoka per mėnesį – (85,75 Eur). Kai kuriais atvejais gali būti skiriama papildoma 1,03 BSI dydžio išmoka per mėnesį 50,47 Eur.

Kiekvienam gimusiam/įvaikintam vaikui skiriama 11 bazinių socialinių išmokų (1 BSI – 39 Eur, 11 BSI – 429 Eur) dydžio vienkartinė išmoka.

[Paslaugos aprašymas ir užsakymas](#) Paskutinis atnaujinimas: 2024-01-17

[Titulinis](#) / Mokinių nemokamo maitinimo skyrimas <https://www.plunge.lt/mokiniu-nemokamo-maitinimo-skyrimas/>
Paslaugos aprašymas ir užsakymas – pateikta neaktuali informacija apie valstybės remiamas pajamas. (paskutinis atnaujinimas 2021-12-10).

Rekomenduojame: Siekiant užtikrinti, kad Savivaldybės interneto svetainėje svarbiausia informacija socialinės srities klausimais būtų teikiama aktuali ir teisinga, peržiūrėti, įvertinti netinkamą ar neaktualią informaciją, ir nedelsiant ją atnaujinti bei numatyti vidaus kontrolės procedūras ir priemonės joms įgyvendinti, kad informacija būtų atnaujinama pastoviai ir be kontroliuojančių institucijų siūlymų ar rekomendacijų.

Pasiūlymai dėl veiklos audito:

Vertinant Socialiai saugios ir sveikos aplinkos kūrimo programos priemones finansinio audito planavimo metu atlikti savarankiškas procedūras socialinių išmokų, kompensacijų ir socialinių paslaugų srityse.

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja

Laima Jurgutienė

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai*	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data*
1.	Siekiant, kad Socialinės paramos skyriaus nuostatuose būtų įrašytos tik tos funkcijos, kurias vykdo Skyriaus darbuotojai, siūlome peržiūrėti nuostatuose nurodytas funkcijas ir nustatyti, kad funkcijos nebevykdomos pasikeitus teisei bazei ar kitoms aplinkybėms, teikti tvirtinti patikslintus nuostatus.		
2.	Siekiant racionalaus lėšų naudojimo, siūlome Savivaldybės administracijos vadovybei įsivertinti Valstybės biudžeto lėšų, skirtų specialiosioms tikslinėms dotacijoms socialinėms išmokoms, kompensacijoms, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms administruoti tvarkoje numatytas galimybes administravimui skirtas lėšas naudoti ne tik darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms mokėti, bet ir kitoms išlaidoms padengti.		
3.	Siekiant, kad gyventojai, teikę prašymus dėl socialinės paramos - kompensacijoms (būsto šildymo, geriamojo vandens bei karšto vandens išlaidų) ir kreditui, paimtam daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti), ir palūkanoms mokėti (apmokėti), būtų laiku informuoti apie socialinės paramos skyrimą ar neskyrimą,		

Eil. Nr.	Rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai*	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data*
	siūlome Savivaldybės administracijai išsiaiškinti priežastis ir numatyti vidaus kontrolės procedūras, kurios padėtų laiku teikti informaciją prašymus dėl socialinės paramos teikusiems gyventojams.		
4.	Siekiant efektyvesnio darbo, teikiant socialinę paramą kaimiškose seniūnijose ir Socialinės paramos skyriuje, ieškoti galimybių sudaryti sąlygas seniūnijose naudoti kompiuterinę programą „Parama“.		
5.	Siekiant skaidrumo ir norint išvengti dviprasmybių vertinant ir skiriant vienkartinės pašalpas, siūlome patikslinti Vienkartinių, tikslinių ir periodinių pašalpų skyrimo ir mokėjimo Plungės rajono savivaldybėje tvarkos aprašo sąvokas: „ūkinis pastatas“ ir nurodyti kas laikoma ūkiniu pastatu, arba pakeisti į tikslesnę sąvoką pagal teisės aktuose ir Statybos techniniame reglamente pateiktus sąvokų apibūdinimus; „nedidelė dalis“ ir „didesnė dalis“ ir nurodyti, kokia dalis turto laikytina nedidele ir kokia dalis laikoma didesne.		
6.	Siekiant įvertinti gyventojų socialinius poreikius ir gauti grįžtamąjį ryšį ir informaciją apie suteiktas paslaugas, siūlome inicijuoti, kad socialines paslaugas teikiančios įstaigos atliktų paslaugų gavėjų apklausas ir pateiktų informaciją socialinių paslaugų planui sudaryti.		
7.	Siekiant užtikrinti, kad Savivaldybės interneto svetainėje svarbiausia informacija socialinės srities klausimais būtų teikiama aktuali ir teisinga, peržiūrėti, įvertinti netinkamą ar neaktualią informaciją, ir nedelsiant ją atnaujinti bei numatyti vidaus kontrolės procedūras ir priemonės joms įgyvendinti, kad informacija būtų atnaujinama		

Eil. Nr.	Rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai*	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data*
	pastoviai ir be kontroliuojančių institucijų siūlymų ar rekomendacijų.		

Santrumpos ir sąvokos

Tekste naudojamos santrumpos ir sąvokos:

Plungės rajono savivaldybė – Savivaldybė.

Plungės rajono savivaldybės taryba – Savivaldybės taryba.

Plungės rajono savivaldybės administracija -Savivaldybės administracija, Administracija.

Plungės rajono savivaldybės administracijos socialinės paramos skyrius – Socialinės paramos skyrius, Skyrius.

Piniginė socialinė parama nepasiturintiems gyventojams (toliau – piniginė socialinė parama) – pinigine ar nepinigine formomis teikiama parama nepasiturintiems gyventojams LR piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo nustatyta tvarka.

Bazinė socialinė išmoka – BSI.

Valstybės remiamos pajamos - VRP.

Audito apimtis ir metodai

Savivaldybės kontrolieriaus įsakymas Nr. 2023-12-15 Nr, V-10.

Tikslas - Atlikti išankstinį tyrimą Plungės rajono savivaldybės socialiai saugios ir sveikos aplinkos kūrimo programos priemonių įgyvendinimo reglamentavimą Plungės rajono savivaldybės administracijos Socialiniame paramos skyriuje ir

Įvertinti:

1.1.Ar pakankamas Socialinio paramos skyriaus vykdomų funkcijų reglamentavimas;

1.2.Ar pakankami ir tinkami atliekami veiksmai organizuojant socialiai saugios ir sveikos aplinkos kūrimo programos priemones įgyvendinti ir socialines paslaugas teikti;

1.3.ar interneto svetainėje apie teikiamas paslaugas, vykdomas priemones pateikta informacija yra aiški ir prieinama Savivaldybės gyventojams.

Audito objektas – Socialinio paramos skyriaus vykdomos funkcijos, veiksmai ir informacijos apie skyriaus atliekamas paslaugas ir vykdomas priemones interneto svetainėje aiškumas ir prieinamumas.

Atsižvelgdami į tai, kad Skyriaus vykdomos funkcijos yra svarbios didžiajai visuomenės daliai, nes nuo jų tinkamo vykdymo, administravimo bei vykstančių procesų bei paslaugų plėtos krypčių priklauso visuomenės pasitenkinimas Savivaldybės vykdomomis funkcijomis, jų plėtra ir pasiekiamumu.

Vertinamas 2022–2023 m. laikotarpis. Siekdami įvertinti pokyčius, naudojome ir kitų metų duomenis. Vertinamuoju laikotarpiu Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vedėja dirba Jolanta Puidokienė, Buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja – Genovaitė Pečkauskienė. Savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas ėjo Mindaugas Kaunas iki 2023 m. balandžio 11 d., nuo 2023 m. balandžio 11 d. Dalius Pečiulis.

Auditas atliktas pagal Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Išankstinio tyrimo metu, siekdami nustatyti reikšmingas audituojamos veiklos problemas ir galimą audito poveikį, nagrinėjome teisės aktus ir kitus dokumentus, savivaldybės interneto svetainėje skelbiamą informaciją, Socialinio paramos skyriaus nuostatus, darbuotojų pareigybių aprašymus, veiklos planavimo ir atsiskaitymo už veiklos rezultatus dokumentus, pranešimus vietinėje spaudoje. Parengėme ir pateikėme Klausimynus, nagrinėjome gautus atsakymus, lyginome su informacija, pateikta planuose ir ataskaitose bei Dokumentų valdymo sistemoje registruotais vidaus dokumentais ir teisės aktais.

Audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Nagrinėta sritis	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslai
Socialinės paramos skyriaus vykdomų funkcijų reglamentavimas	Dokumentų peržiūra ir nagrinėjimas: Nagrinėjome LR vietos savivaldos įstatymą, LR Vyriausybės nutarimus, LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymus, Savivaldybės tarybos sprendimus, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymus, Savivaldybės mero potvarkius, kitus teisės aktus, susijusius su Skyriaus vykdomomis funkcijomis; Klausimynų pateikimas, faktiškai vykdomų funkcijų nustatymas, dokumentų, atsakymų ir kitos informacijos nagrinėjimas.	Nustatyti: ar Skyriaus nuostatuose nurodytos atliekamos funkcijos, ar nėra nuostatuose nurodytų ir nevykdomų funkcijų.

Lėšų, skirtų darbo užmokesčiui, planavimo ir naudojimo vertinimas	Dokumentų nagrinėjimas: darbuotojų prašymai, teisės aktai dėl darbo užmokesčio nustatymo, valdymo išlaidų, skirtų darbo užmokesčiui skirtoms lėšoms planuoti ir mokėti, Savivaldybės administracijos pateikti darbuotojų darbo mokesčio apskaičiavimo dokumentai.	Nustatyti: ar Socialinės paramos skyriaus darbuotojams darbo užmokestis planuotas ir skaičiuotas vadovaujantis nustatyta tvarka, ir apskaitytas pagal sąmatas; Ar socialinės paramos administravimui skirtos lėšos naudojamos pagal patvirtintą šių lėšų naudojimo tvarką
Ar pakankami ir tinkami atliekami veiksmai organizuojant socialiai saugios ir sveikos aplinkos kūrimo programos priemones įgyvendinti ir socialines paslaugas teikti <i>Piniginės socialinės paramos gyventojams teikimas</i>	Dokumentų peržiūra ir nagrinėjimas: Piniginės socialinės paramos įstatymas, Savivaldybės tarybos sprendimai ir sprendimų projektų rengimo dokumentai, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai, Savivaldybės Mero potvarkiai, DVS „Kontora“ registruoti siunčiami, gauti ir vidaus dokumentai, Kompiuterinėje sistemoje „Parama“ registruotų dokumentų gyventojų prašymų skirti socialinę paramą registrai; Nagrinėjome, vertiname Socialinės išmokos/kompensacijos gavėjų asmens bylose esančią informaciją ir dokumentus, priimtų sprendimų atitiktį teisės aktams; Plungės rajono savivaldybės 2023-2025 metų strateginis veiklos planas,	Nustatyti: ar laikomasi Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams teikimo Plungės rajono savivaldybėje tvarkos apraše nustatytos tvarkos ir socialinės pašalpos/kompensacijos skyrimo teisingumo ar atitikties teisės aktams. Ar laiku informuojami prašymus dėl socialinės paramos teikę gyventojai apie skirtą/neskirtą socialinę paramą?
Vienkartinių, tikslinių ir periodinių pašalpų skyrimo ir mokėjimo	Dokumentų peržiūra ir nagrinėjimas: Vienkartinių, tikslinių ir periodinių pašalpų skyrimo ir mokėjimo Plungės rajono savivaldybėje tvarkos aprašas, Vienkartinių, tikslinių ir periodinių pašalpų skyrimo komisijos posėdžių protokolai, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai; Stebėsena: Stebėjome Vienkartinių, tikslinių ir periodinių pašalpų skyrimo komisijos posėdyje nagrinėjamus pašalpų skyrimo atvejus; Nagrinėjome teisės aktus ir vertiname Socialinės išmokos/kompensacijos gavėjų asmens bylose esančią informaciją ir dokumentus, priimtų sprendimų atitiktį teisės aktams;	Nustatyti, ar komisijos posėdyje nagrinėjami pašalpų skyrimo/neskyrimo atvejai ir priimti sprendimai atitinka Vienkartinių, tikslinių ir periodinių pašalpų skyrimo apraše numatytą tvarką;
Socialinių paslaugų planavimas	Teisės aktų, susijusių su socialinių paslaugų planavimu nagrinėjimas; Savivaldybės tarybos ir Savivaldybės administracijos dokumentų peržiūra. Savivaldybės tarybos sprendimai ir sprendimų projektų rengimo dokumentai,	Tikslas – nustatyti, ar socialinių paslaugų planavimas vykdomas Vyriausybės nustatyta tvarka, ar Skyrius inicijavo apklausas pagal tikslines paslaugų gavėjų grupes

	Savivaldybės administracijos DVS „Kontora“ registruoti susirašinėjimo dokumentai. Klausimų pateikimas, atsakymų vertinimas	
Savivaldybės interneto svetainėje pateikta informacija apie gyventojams teikiamas paslaugas, vykdomas priemonės ir skiriamas išmokas yra neaktuali	Dokumentų peržiūra: Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2003 m. balandžio 18 d. nutarimas Nr. 480 „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“, Informacijos, skelbiamos Savivaldybės interneto svetainėje vertinimas ir palyginimas. Savivaldybės tarybos sprendimai, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai	Tikslas – nustatyti, ar Savivaldybės interneto svetainėje svarbiausia informacija socialinės srities klausimais yra teikiama aktuali ir teisinga